č. j. 6 Afs 5/2003 - 49

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **stěžovatele P. V.**, zastoupeného advokátem JUDr. Ladislavem Hráčkem, Cejl 72, 602 00 Brno, a **dalšího účastníka Finančního ředitelství v Ostravě**, Na Jízdárně 3, 728 38 Ostrava 1, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 1. 2003, č. j. 22 Ca 570/2002 - 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Finančnímu ředitelství v Ostravě **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shora uvedeným usnesením Krajského soudu v Ostravě byla odmítnuta žaloba žalobce směřující proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě ze dne 9. 10. 2002, č. j. 8031/110/2000, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Finančního úřadu v Olomouci ze dne 22. 8. 2000, č. j. 157574/00/379915/3579, ve věci daně z příjmu fyzických osob za zdaňovací období roku 1997. Krajský soud vyšel z toho, že proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě podal žalobce prostřednictvím Okresního soudu v Olomouci žalobu ke krajskému soudu jednak dne 12. 12. 2002 a jednak dne 13. 12. 2002. V dané věci bylo řízení zahájeno dnem 12. 12. 2002, kdy první žaloba byla podána u Okresního soudu v Olomouci a je u Krajského soudu v Ostravě vedena pod sp. zn. 22 Ca 5/2003, krajský soud proto podle § 46 odst. 1, písm. a) s. ř. s. návrh žalobce v téže věci učiněný dne 13. 12. 2002 odmítl.

Proti tomuto usnesení podal kasační stížnost stěžovatel, v níž poukazuje na to, že žaloba podaná dne 13. 12. 2002 u Okresního soudu v Olomouci byla podána žalobcem P. V. podnikajícím pod obchodním jménem P. V. – P. s místem podnikání O., L. 33, tedy podle názoru stěžovatele subjektem vůči němuž mělo být vedeno daňové řízení. Daňová kontrola však byla zahájena a správní řízení bylo vedeno vůči daňovému subjektu P. V., bytem O., N. P. 16, DIČ xxx. Podle stěžovatele jde zcela zřejmě o non subjekt, protože stěžovatel nemá vystaveno živnostenské oprávnění na obchodní jméno P. V., ale pouze na své jméno a příjmení s dovětkem P. a na základě takto vystaveného živnostenského oprávnění byl registrován u správce daně. Proto vznesl žalobu - na rozdíl od dříve podané žaloby - jako subjekt podle § 65 s. ř. s., jehož práv a povinností a chráněných zájmů se může rozhodnutí, resp. výsledek předchozího řízení týkat.

Žaloba o přezkoumání téhož správního rozhodnutí podaná dne 11. 12. 2002, nikoliv dne 12. 12. 2002, jak je uvedeno v napadeném usnesení, je podána žalobcem jiným, a to P. V. se sídlem v O., N. P. 177/16, DIČ xxx, proti němuž bylo zahájeno a vedeno daňové řízení. Stěžovatel má za to, že vzhledem k rozdílným osobám aktivně legitimovaným, nemůže jít o tutéž věc, jak odůvodňuje krajský soud, a při předpokládaném rozhodnutí v obou věcech by nešlo o res iudicata.

Stěžovatel proto navrhl, aby kasační stížností napadené usnesení krajského soudu bylo zrušeno a věc krajskému soudu vrácena k dalšímu řízení.

Finanční ředitelství v Ostravě ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že podnikatel nezapsaný v obchodním rejstříku - fyzická osoba - je jednoznačně identifikován jménem, příjmením, místem trvalého pobytu, rodným číslem, případně daňovým identifikačním číslem, nikoliv obchodním jménem, jak se mylně domnívá stěžovatel. Finanční ředitelství proto považuje za nesprávný právní názor stěžovatele, že daňové řízení bylo vedeno „s non subjektem“.

Kasační stížnost není důvodná.

Správní soudy se již v minulosti v řadě svých rozhodnutí vyjádřily k otázce nerozlišení obchodního jména od fyzické osoby podnikatele, a protože dnes již jde téměř o notorietu, lze uvést pouze stručně následující:

V daném případě bylo daňové řízení zahájeno proti osobě, která podniká na základě živnostenského oprávnění, takže subjektem právních vztahů byl podnikatel P. V., tedy fyzická osoba. Obchodní jméno není totožné s fyzickou nebo právnickou osobou, není schopno nabývat práva a brát na sebe povinnosti, nelze proti němu vést výkon rozhodnutí atd.; nemá ani znaky, které zákon spojuje se vznikem právnické osoby. Bezsubjektivní útvary, jako podnik ve vlastnictví fyzické osoby, ani obchodní jméno jako pouhé označení fyzické osoby podnikatele pro právní úkony při podnikatelské činnosti, však není osobností ve smyslu právním, není subjektem, ale objektem práv a povinností. Způsobilost mít práva a povinnosti a způsobilost k právním úkonům, tedy i způsobilost vystupovat ve správním řízení a být adresátem rozhodnutí měla v posuzovaném případě jen fyzická osoba – P. V.

Stěžovatel byl v obou správních žalobách označen svým jménem a příjmením a místem trvalého bydliště, v posuzované věci pak navíc uvedl, pod jakým obchodním jménem podniká a jaké je místo jeho podnikání. Je tedy nepochybné, že obě žaloby byly podány podnikatelem P. V., přičemž obě žaloby směřují proti témuž rozhodnutí správního

orgánu. U Krajského soudu v Ostravě tak o téže věci probíhají dvě řízení, krajský soud proto postupoval správně, když později podanou žalobu ve smyslu § 46 odst. 1, písm. a) s. ř. s. odmítl.

Kasační stížnost není tedy důvodná, Nejvyšší správní soud ji proto zamítl (§ 110 odst. 1, poslední věta, s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn tím, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a dalšímu účastníku podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. října 2003

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu